

Індивідуальна науково-методична робота - усвідомлена, цілеспрямована, планомірна та безперервна робота педагогів щодо вдосконалення їхньої теоретичної і практичної підготовки, необхідної для практичної діяльності.

Науково-методична тема (проблема) - питання чи комплекс питань, які об'єктивно виникають в організації навчально-виховного процесу і розв'язок яких передбачає суттєвий практичний і теоретичний інтерес.

Працюючи над індивідуальною науково-методичною темою (проблемою) вчитель поглиблено і цілеспрямовано аналізує всі джерела науково-методичної інформації, особливо отриманої в ході курсової підготовки, участі в роботі семінарів, в процесі консультацій, шляхом читання психолого-педагогічної літератури з проблеми, ознайомлення з ППД. При цьому вчитель набуває навичок аналізу змісту публікацій та педагогічної практики, навчається прийомам науково-дослідної діяльності, вчиться оформляти і подавати результати індивідуальної роботи над темою (проблемою).

Алгоритм роботи педагога над індивідуальною науково-методичною темою (проблемою) може бути наступним:

1. Вибір теми (проблеми) індивідуальної науково-методичної роботи:
  - ознайомлення з літературою;
  - ознайомлення з нормативними документами;
  - вивчення прогресивного педагогічного досвіду з проблеми дослідження.
2. Детальне ознайомлення з проблемою засобами літературних джерел:
  - складання картотеки літературних джерел;
  - виписки з літературних джерел.
3. Уточнення теми і розробка попереднього варіанту плану індивідуальної науково-методичної роботи:
  - обґрунтування вибору теми;
  - актуальність і новизна;
  - відбір адекватних методів та засобів пошукової діяльності;
  - формулювання мети та завдань роботи;
  - розробка календарного плану індивідуальної роботи.
4. Формулювання припущень, відбір та розробка моделей, інноваційних технологій педагогічної діяльності.
5. Впровадження інновацій в практику власної педагогічної діяльності.
6. Аналіз та оцінка результатів індивідуального досвіду роботи над науково-методичною темою (проблемою), формулювання висновків та пропозицій.
7. Літературне оформлення роботи, звіт про отримані результати перед колегами.

Роботу над індивідуальною науково-методичною темою (проблемою) доцільно розподілити на два етапи.

На **першому етапі** вчитель повинен всебічно ознайомитись з вирішенням обраної ним теми (проблеми) в науці, зіставити особистий досвід з досвідом, що висвітлений в літературі чи його колег.

На основі аналізу різних точок зору на вирішення конкретної проблеми педагог визначає особисту позицію, а зіставлення власного досвіду викладання з нагромадженими в науково-педагогічній і методичній літературі ідеями, методами та прийомами надасть йому можливість визначити, що він вже знає і може робити по даній проблемі, що принципово нове міститься в його досвіді роботи, в чому він може піти далі зафіксованого в книгах і статтях і, врешті, що він не освоїв у своїй практичній роботі.

Другий етап - конструювання нового досвіду на основі кращих досягнень науки і практики викладання, а також перевірки його ефективності, аналіз отриманих результатів викладання.

Результативність роботи педагога над індивідуальною науково-методичною темою (проблемою) може оцінюватись на основі таких показників:

1. Розвиток навичок навчально-пошукової діяльності (забезпечення науковості методичної роботи; удосконалення наукової організації праці; використання довідкової, енциклопедичної літератури, науково-інформаційних джерел; розроблення програми діяльності, цілей, завдань науково-методичної роботи).

2. Інформаційні підходи до практичної індивідуальної діяльності (проведення пошукової роботи з питань удосконалення змісту, методів роботи; вироблення вмінь аналізувати, осмислювати чужий і власний досвід; нестандартне, оригінальне розв'язання завдань).

3. Організація роботи над обраною науково-методичною темою (розроблення теми, її апробація та впровадження, прогнозування можливих результатів; оновлення змісту, форм та методів навчально-виховної діяльності; діагностика та аналіз одержаних результатів; пропагування та поширення прогресивного педагогічного досвіду; видавнича діяльність).

РОБОТА НАД КОЛЕКТИВНОЮ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЮ ТЕМОЮ (ПРОБЛЕМОЮ)

Робота педагогічного колективу над єдиною науково-методичною темою (проблемою) — колективна форма пошукової роботи щодо вирішення актуальної психолого-педагогічної проблеми з метою вдосконалення навчально-виховного процесу та підвищення професійно-кваліфікаційного рівня вчителів.

Алгоритм роботи педагогічного колективу над реалізацією науково-методичної теми (проблеми):

1. Попередня підготовка до впровадження нової педагогічної ідеї (концепції).

2. Забезпечення теоретичної та психологічної готовності педагогів школи до впровадження нових наукових ідей, концепцій, рекомендацій.

3. Вибір (постановка) науково-методичної теми або проблеми.

4. Ознайомлення з висвітленням проблеми в психолого-педагогічній літературі.

5. Уточнення теми (проблеми) і складання плану науково-методичної роботи.

6. Пошукова діяльність колективу школи з вирішення завдань колективної теми; систематичне накопичення матеріалу.

7. Аналіз та узагальнення результатів пошукової діяльності, формування перспективного педагогічного досвіду з обраної теми (проблеми).

8. Впровадження в практику роботи педагогів школи досвіду реалізації нових педагогічних ідей, концепцій та рекомендацій.

9. Підведення підсумків результатів роботи над науково-методичною темою.

10. Літературне оформлення результатів колективної роботи.

Вибір теми (проблеми) колективної науково-методичної роботи визначається:

- поставленими перед загальноосвітнім закладом завданнями;
- потребами та творчими інтересами більшості вчителів школи;
- потребою в теоретичній розробці та практичному вирішенні ряду педагогічних проблем.

Вимоги до визначення єдиної науково-методичної теми (проблеми):

1. **Актуальність** теми (проблеми) для діяльності конкретного педагогічного колективу; відповідність розвитку колективу щодо реалізації конкретних завдань, які впливають з науково-методичної теми (проблеми).

2. **Співзвучність** теми (проблеми) сучасним педагогічним ідеям та концепціям.

3. **Колегіальний вибір** теми (проблеми) усім педагогічним колективом, з урахуванням думок його найавторитетніших членів.

4. **Діалектичний зв'язок** єдиної шкільної теми (проблеми) з темою чи проблемою, над якою працюють педагогічні колективи району чи області, з існуючим ППД, з конкретними науково-дослідницькими установами, які спроможні надати допомогу школі своїми методичними розробками.

5. **Цілісність** — охоплення науково-методичною темою (проблемою) як навчальної, так і виховної роботи.

Умови ефективності роботи педагогічного колективу над єдиною науково-методичною темою (проблемою):

- аргументований та обґрунтований вибір колективної теми (проблеми), її актуальність та новизна;
- формування в педагогів інтересу до теми та психологічної готовності до роботи в творчих групах чи індивідуально;
- підбір адекватних методів вирішення проблеми, чітке планування роботи;
- знання педагогами місця своєї ділянки роботи в комплексному предметі дослідження;
- чітке обґрунтування і єдині підходи до структури і змісту основних понять, визначення сутності педагогічних процесів чи явищ;
- якісний та кількісний аналіз проміжних і кінцевих результатів колективного творчого пошуку;

- обґрунтованість та оптимальність висновків, підготовка за результатами науково-методичної продукції.

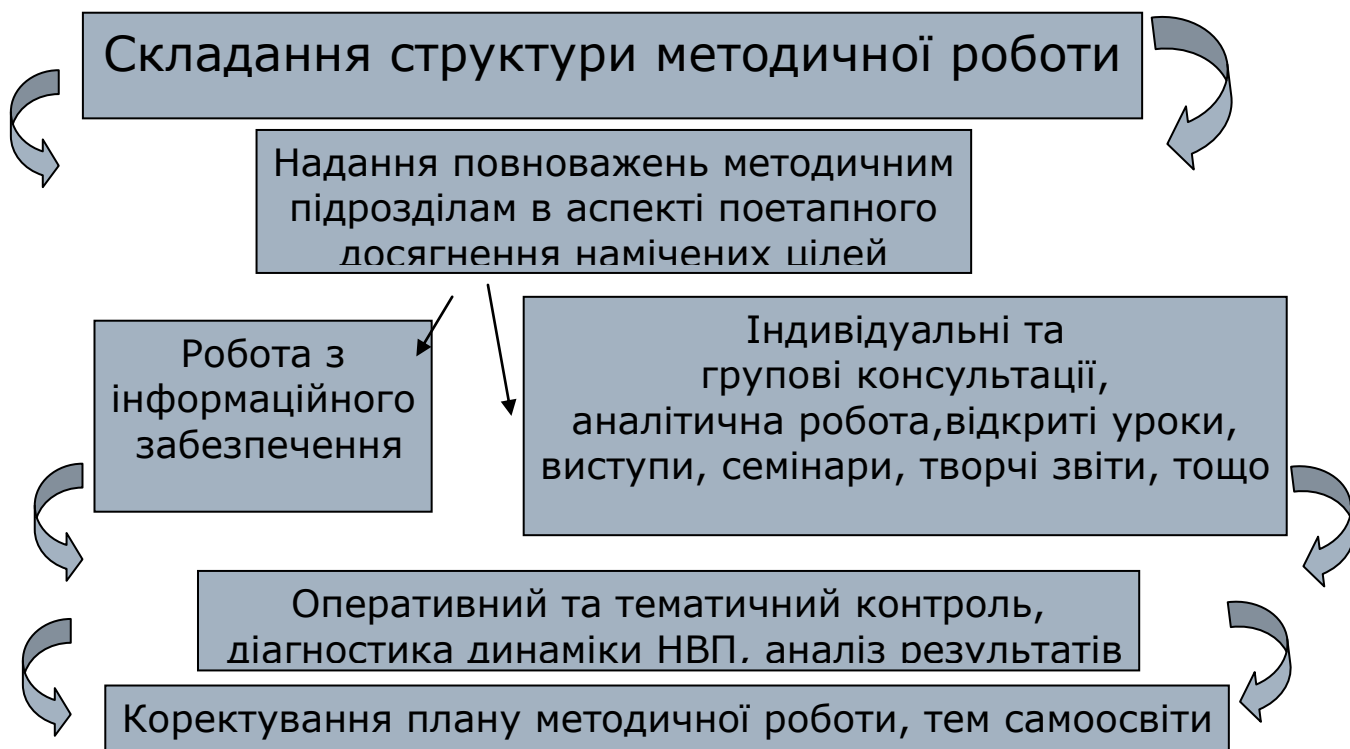
Аналіз результатів роботи над колективною науково-методичною темою (проблемою) здійснюється на основі:

- аналізу шляхів реалізації науково-методичної теми (проблеми) школи;
- визначення конкретних успіхів у роботі над колективною проблемою та розкриття їх причин;
- виявлення упущень та аналіз їх причин;
- узагальнення результатів вивчення стану викладання навчальних предметів;
- розкриття зв'язку між підсумками роботи над колективною науково-методичною темою (проблемою) та якісним складом педагогічних кадрів;
- аналізу використаних форм та методів методичної роботи, їх придатність для розв'язання проблеми школи;
- аналізу кінцевих результатів методичної роботи в навчальному закладі;
- конкретністю розроблених за наслідками роботи рекомендацій;
- визначеності завдань роботи на подальшу перспективу.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ НАД ЄДИНОЮ НАУКОВО - МЕТОДИЧНОЮ ТЕМОЮ

I етап (початковий)

Діагностичний (2014/2015 н.р.)

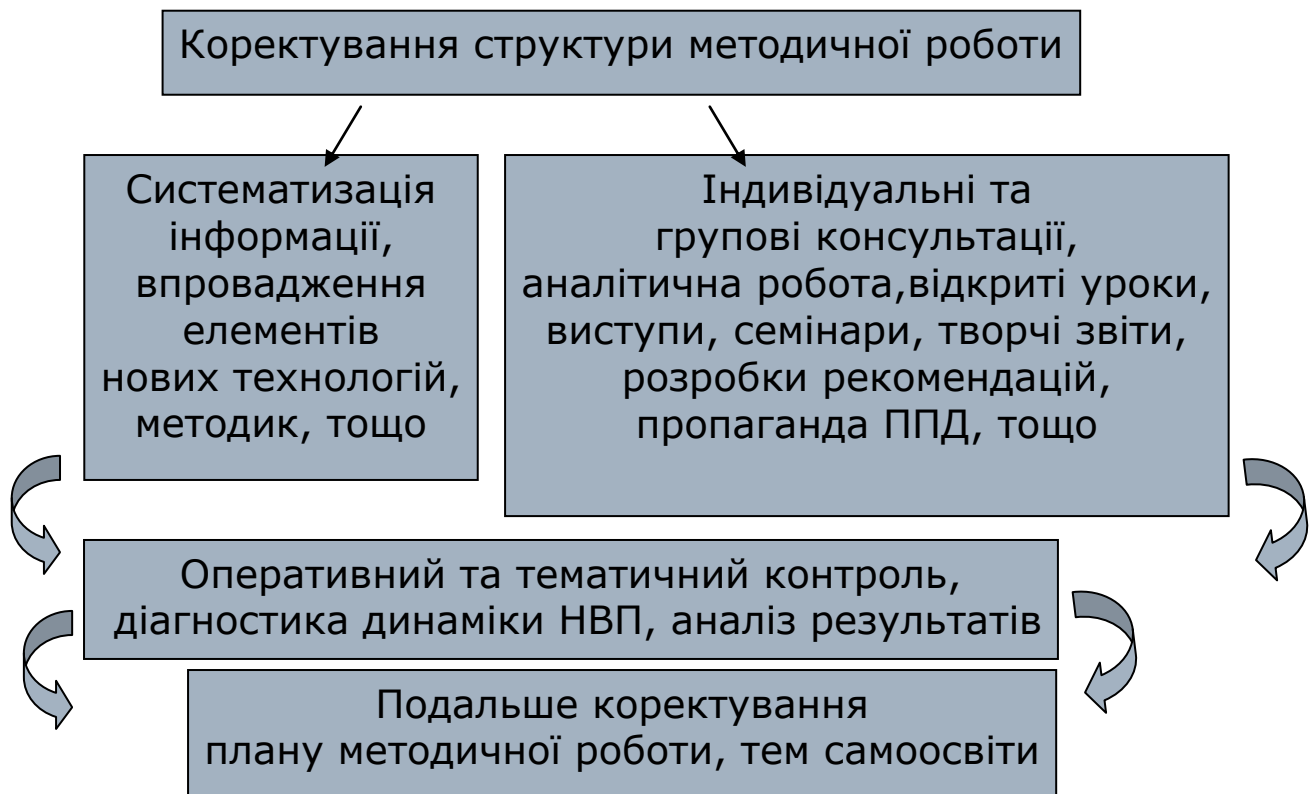

1. Аналіз результатів педагогічного процесу:
  - ◆ аналіз науково-методичної роботи педагогічних колективів району;
  - ◆ діагностування педагогів з метою вивчення рівня їх професійної компетентності;
  - ◆ анкетування.
2. Виявлення науково-методичної проблеми, обґрунтування її актуальності для педагогічних колективів.
3. Створення творчих груп для опрацювання та систематизації результатів анкетування, діагностування та вироблення мети, завдань, методів реалізації вибраної проблемної теми.
4. Обговорення і затвердження єдиної науково-методичної теми на розширеному засіданні науково-методичної ради управління освіти.
5. Складання та затвердження плану роботи над єдиною науково-методичною темою району на п'ять років.

Теоретичне обґрунтування проблеми

1. Ознайомлення педагогічних колективів з аналітичним матеріалом щодо визначення проблемної теми.
2. Вивчення науково-методичної літератури з проблеми.
3. Ознайомлення педагогічних колективів з досягненнями психолого-педагогічної науки, існуючим ППД з даної проблемної теми.
4. Створення творчих груп з планування системи заходів, спрямованих на вирішення запропонованих завдань щодо реалізації проблемної теми.
5. Складання програми дослідження визначеної проблеми, забезпечення послідовності накреслених заходів, їх взаємодія з іншими напрямками педагогічного процесу.
6. Підготовка та проведення в закладах освіти засідань педагогічних та науково-методичних рад з відповідною тематикою.
7. Визначення провідних напрямків діяльності РМО з питань реалізації проблемної теми.
8. Оформлення довідково-інформаційних матеріалів з визначеної проблемної теми в методичних кабінетах навчальних закладів та МЦ РУО.

II етап (поглиблений)
Практичне дослідження проблеми
(2014/2015 н.р. - 2015/2016 н.р.)

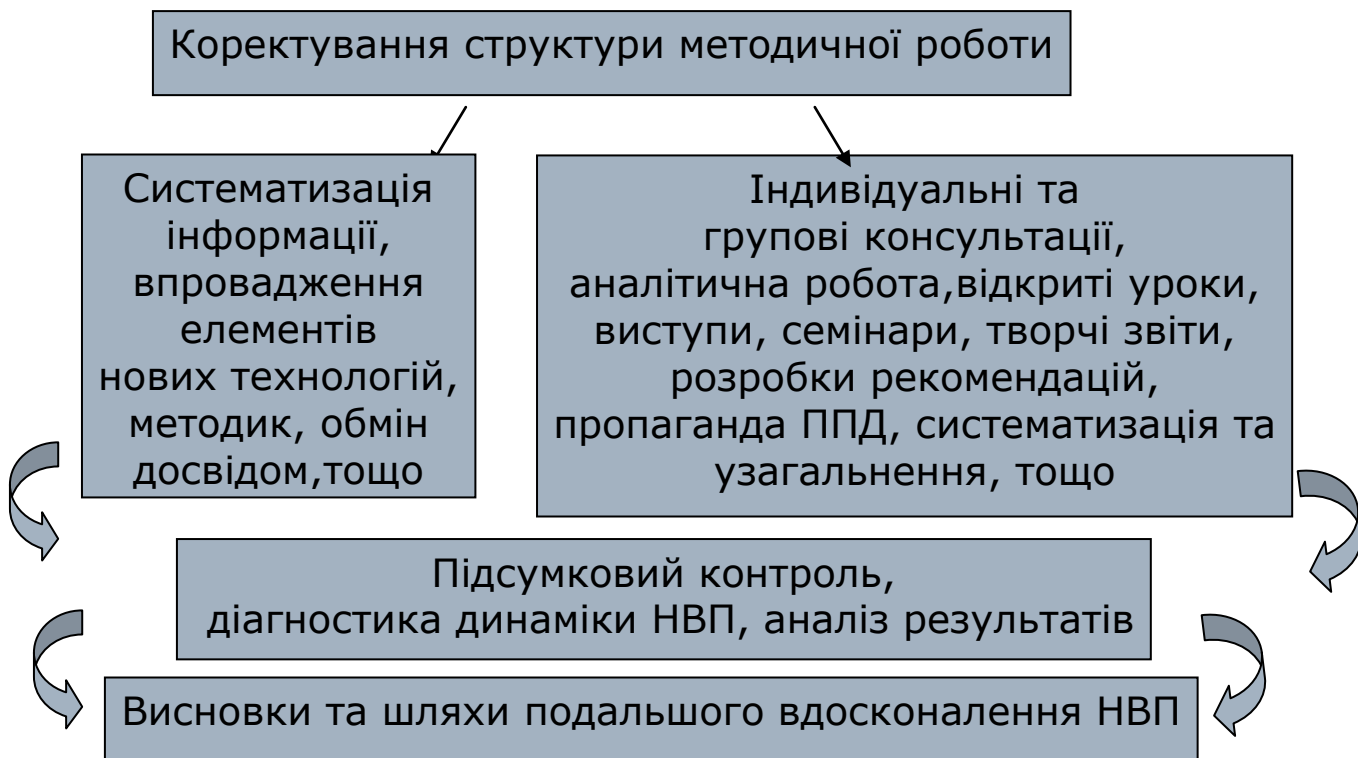
1. Спрямування всіх напрямів методичної роботи на розвиток творчого потенціалу педагогів у контексті реалізації проблемної теми.
2. Розробка методичними радами навчальних закладів та МЦ рекомендацій щодо розвитку мотиваційної сфери дітей та учнів.
3. Обговорення запропонованих рекомендацій на засіданнях РМО, вироблення заходів стосовно їх реалізації.
4. Підготовка та проведення педагогічних та науково-методичних рад з відповідною тематикою.
5. Вивчення, апробація існуючого ППД.
6. Створення банку інформації щодо впровадження проблемної теми у навчально-виховний процес.
7. Організація взаємовідвідувань уроків, занять та виховних заходів.
8. Організація дієвої самоосвітньої роботи педагогів із визначеної проблеми.
9. Розробка алгоритмів, пам'яток, рекомендацій для всіх суб'єктів навчально-виховного процесу.
10. Залучення педагогічних працівників навчальних закладів до участі у творчих групах.
11. Аналіз навчально-методичної та матеріальної бази кабінетів, вжиття заходів щодо їх поліпшення.
12. Випуск методичного дайджесту МЦ з досвіду роботи педагогів району.

Дослідження результативності (2016/2017 н.р.)

1. Спрямовання роботи всіх методичних структур над єдиною науково-методичною проблемою.
  2. Удосконалення системи роботи педагогів у контексті роботи над проблемною темою.
  3. Аналіз напрацьованого практичного досвіду.
- Система моніторингових досліджень навчальних досягнень учнів, вихованців, тестування та анкетування всіх суб'єктів навчально-виховного процесу.
4. Аналіз діагностування рівня вихованості, розвитку дітей.

ІІІ етап (заключний)

Узагальнюючий, підсумковий (2017/2018 н.р.)

1. Узагальнення та аналіз роботи над районною темою, вироблення практичних рекомендацій.
2. Проведення творчих звітів РМО про наслідки роботи над проблемною темою.
3. Проведення творчих майстерень кращих педагогів за результатами роботи над проблемною темою.
4. Оформлення результатів дослідження у вигляді методичних рекомендацій.
5. Оновлення банку перспективного педагогічного досвіду.
6. Підготовка та проведення панорами методичних знахідок.

7. Проведення розширеного засідання науково-методичної ради управління освіти та педагогічної виставки за підсумками роботи над єдиною районною темою.
8. Стимулювання і популяризація кращого досвіду.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Підвищення ефективності та якості освіти в районі.
2. Вироблення єдиного педагогічного підходу, системи позиції, загальних цінностей, традицій.
3. Удосконалення змісту, форм і методів методичної роботи.
4. Підвищення професійної компетентності, творчого потенціалу педагогів.
5. Використання набутого досвіду на практиці.
6. Поширення за межами закладів освіти кращого досвіду, створеного у колективах.
7. Підвищення рівня навчальних досягнень, вихованості, розвитку учнів, вихованців.
8. Створення сприятливих умов для навчання і розвитку дітей з підвищеними здібностями.